

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

LIBEREC

Inspekční zpráva

Střední umělecká škola v Liberci s. r. o.

Sladovnická 309, 463 11 Liberec

Identifikátor školy: 600010716

Zřizovatel: Zdeněk Švácha, Barvířská 4/33, 460 03 Liberec 3

Školský úřad, 1. máje 108, 460 02 Liberec

Termín konání orientační inspekce: 4., 5. a 6. října 1999

Čj.	081 439/99-4034
Signatura	oh4ft301

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Všeobecně vzdělávací předměty

V průběhu inspekční činnosti bylo hospitováno v hodinách českého a anglického jazyka, matematiky, občanské nauky a v hodině tělesné výchovy. Hodinová dotace stanovená pro výuku odpovídá MŠMT ČR schválenému učebnímu plánu. Časové plány pro školní rok 1999-2000 jsou řádně vypracovány pro jednotlivé předměty i ročníky školy a vychází z učebních osnov všeobecně vzdělávacích předmětů pro střední odborné školy, které byly vydány Výzkumným ústavem odborného školství v Praze (1995). Členění učiva jazykových předmětů (anglický, německý a italský jazyk), zvláště v rámci prvního ročníku, bere v úvahu současnou skutečnost, kdy přichází do školy žáci s nerovnoměrnou úrovní řečových dovedností a s různými zkušenostmi při praktickém využívání jazykových prostředků. Odborná i pedagogická způsobilost vyučujících je na dobré úrovni a u českého jazyka na velmi dobré úrovni. Od předchozí inspekční návštěvy se tato skutečnost výrazně zlepšila. Také počet externích pracovníků klesl na minimum.

Prostorové podmínky umožňují v dostatečné míře plnit výše uvedené učební osnovy všeobecně vzdělávacích předmětů. Estetická úroveň tříd i celkového prostředí školy však ještě plně neodpovídá vlastnímu výtvarnému zaměření školy. Třídy působí dost neosobně - např. posluchárna (i když je vybavená televizorem a videem) není příliš vhodná pro výuku anglického jazyka, nedovoluje uvolnění žáků ani bezprostřední vzájemnou komunikaci. Nově zabudovaná okna v průčelí školy zlepšily psychohygienické podmínky. Problémem jsou kapacitně nedostačující šatny (v přízemí školy), které žáci využívají i k relaxaci o přestávkách. Škola potřebné učební pomůcky doplňuje průběžně a podle aktuální potřeby si učitelé také připravují vlastní pomůcky. Ve sledovaných hodinách byly učební pomůcky využívány účelně - avšak v omezené míře.

Při hospitacích českého jazyka bylo zjištěno, že vyučování vede žáky k aktivnímu rozvoji vyjadřování, zdůrazňuje komunikativní funkci jazyka a tím i jazyka jako nástroje myšlení. Ve dvou sledovaných vyučovacích hodinách anglického jazyka byla výuka v prvním i třetím ročníku připravena a vedena metodikou, kterou uvádí učebnice Headway (první ročník) a zastaralá učebnice pro jazykové školy (třetí ročník). Výuka anglického jazyka je na ještě vyhovující úrovni, vede žáky k rozšíření celkového kulturního rozhledu, prohlubuje a doplňuje systém znalostí, méně však vede k rozvoji komunikativních dovedností. Vyučování matematice poskytuje žákům systém matematických vědomostí a dovedností, učí je vnímat souvislosti a racionálně řešit zadané úlohy. Určitým problémem v tomto předmětu je znatelná nechuť žáků k předmětu jako takovému. Občanská nauka (jako integrující předmět) zahrnuje problematiku odborných předmětů společenskovedního charakteru s důrazem na vzdělávání žáků výtvarně zaměřené školy. Vyučovací předmět tělesná výchova vede žáky k pohybové aktivitě s cílem zvýšit úroveň individuální pohybové výkonnosti s respektováním aktuálního stavu žáka. V době inspekce byla hospitovaná hodina zaměřena na sportovní hry a cílené posilování.

Celková atmosféra 7 hospitovaných hodin výše uvedených vyučovacích předmětů byla vsřícná, nestresující. V hodinách se však vyučujícím méně dařilo motivovat žáky tak, aby se více zapojovali do vyučovacího procesu a to zejména v ústní komunikaci. Hodnocení navštívených hodin se pohybovalo od velmi dobré úrovně až po ještě vyhovující úroveň.

Odborné předměty

Hospitováno bylo v hodinách dějin výtvarné kultury, výtvarné přípravy, figurálního kreslení, základů fotografie, v počítačové grafice. Dále také v hodinách navrhování a modelování. Hodinová dotace stanovená pro výuku odborných předmětů odpovídá MŠMT ČR schválenému učebnímu plánu. Časové plány jsou pro jednotlivé předměty i ročníky školy řádně vypracovány a vychází ze schválených učebních osnov. V průběhu hospitační činnosti bylo zjištěno, že v předmětu dějiny výtvarné kultury za školní rok 1998-1999 nebyl splněn v prvním ročníku celý obsah předepsaný osnovami. Z tohoto důvodu byla výuka v druhém ročníku doplňována. Odborná i pedagogická způsobilost vyučujících je na dobré úrovni.

Prostorové podmínky umožňují plnit učební osnovy většiny odborných předmětů. Výjimkou jsou prostory určené pro výuku předmětu základy fotografie a modelování. Při dělení tříd do skupin je fotokomora prostorově, na počty vyučovaných žáků, malá. I přes tento nedostatek byl ve fotokomoře vzorný pořádek, vše potřebné bylo přehledně uspořádáno. Rovněž tak prostory pro modelování nejsou vyhovující. Učebna je malá, žáci nemají možnost výběru správného úhlu pohledu na model ani dostatečný odstup od své práce. Vyučovací předmět navrhování probíhal v běžné třídě, s tradičním školním vybavením. Učebna počítačové grafiky je nově zřízena a umožňuje všem žákům (dané skupiny) individuální práci na zadaném úkolu. Potřebné pomůcky a nástroje jsou umístěny ve výtvarném kabinetu a jsou průběžně doplňovány. Základní pracovní nástroje mají žáci vlastní.

Při hospitacích dějin výtvarné kultury bylo zjištěno, že vyučování vede žáky k poučení o vývoji společnosti na základě historických, výtvarných a estetických zákonitostí. V potřebné míře vede k poznávání specifického jazyka a charakteru děl výtvarné kultury. Vyučující je začínající, pod systematickým vedením a po získání praktických zkušeností bude dobrou učitelkou. Výtvarná příprava je vyučována v prvním a v druhém ročníku školy (v souladu s výše uvedeným učebním plánem) a vytváří předpoklady pro samostatnou tvorbu ve vyšších ročnících v předmětu navrhování. Hospitované hodiny výtvarné přípravy byly zaměřeny na rozvoj výtvarného myšlení prostřednictvím výcviku v používání základních výtvarných prostředků. Hodina figurálního kreslení kladla důraz na rozvoj výtvarného myšlení, citění a kultivování výtvarného projevu na základě reálné kresby podle skutečnosti. Ve vyučovacím předmětu základy fotografie byly prakticky procvičovány vědomosti a dovednosti v užití fotografie při výtvarné činnosti. Hospitovaný předmět navrhování byl zaměřen na tvořivou aktivitu žáků a rozvoj jejich invenčních schopností. Vlastní výuka pak probíhala ve dvou rovinách – návrhová činnost (logo) a výtvarná realizace dekoru na textilním materiálu (batika).

Atmosféra 12 hospitovaných hodin odborných předmětů studijního zaměření propagační grafika byla klidná a vstřícná. Vyučující v průběhu navštívených hodin sledovali rozvoj žáků ve výtvarných dovednostech a průběžně korigovali aktuální individuální výkon. Hodnocení zhlédnutých hodin se pohybovalo od velmi dobré úrovně až po ještě vyhovující úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání ve všeobecných a odborných předmětech

Na základě inspekční činnosti ve výše uvedených vyučovacích předmětech inspekční tým konstatuje, že kvalita vzdělávání ve Střední umělecké škole v Liberci je na dobré úrovni. V některých hospitovaných hodinách však nebyla vyučujícími plně akceptována zpětná vazba od žáků a pro zvýšení individuální aktivity nebyla dostatečným způsobem využívána motivace.

Také estetická úroveň prostředí školy ještě plně neodpovídala jejímu uměleckému zaměření. Naopak atmosféra všech navštívených hodin byla nestresující, mezi vyučujícími i žáky převládala vzájemná důvěra.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

V písemné formě nebylo inspekci předloženo dlouhodobé ani střednědobé plánování. Písemně má vedení školy vypracovány hlavní úkoly, plán kontrolní a hospitační činnosti Střední umělecké školy v Liberci pro školní rok 1999/2000, kde jsou konkrétně uvedeny odpovědnosti i kontrola za plnění rozpracovaných 16 bodů (např. prostředky ke zvýšení efektivity výuky všeobecných i odborných předmětů, prostředky ke zdokonalování systému hodnocení výtvarných prací žáků a k vypracování celkového systému hodnocení). Rovněž tak vedení školy plánuje vyhotovení analýzy nutného materiálně-technického vybavení a určení priorit ke zlepšení podmínek výuky.

Plánování je spíše krátkodobé a na dobré úrovni. Stanovené cíle jsou reálné a systém prostředků respektuje v jednotlivých bodech potřeby školy.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitel a zástupce ředitele. V aktuálních případech je vedení školy rozšířeno o výchovnou poradkyni. Tok aktuálních informací mezi vedením a ostatními pracovníky je založen především na osobním kontaktu. Ředitel školy řídí 6 odborných výtvarných komisí, které jsou složeny z vyučujících jednotlivých odborností a v rámci činnosti komise koordinují vlastní pedagogickou činnost. Toto uspořádání je účelné a funkční. Ne však zcela funkční je spolupráce výtvarných komisí jako celku.

Organizace školy je dána především školním řádem, rozvrhem vyučovacích hodin a pracovními náplněmi vyučujících. Školní řád obsahuje 6 oblastí (včetně výchovných opatření a předběžných informací pro rodiče). Je formulován věcně až striktně a neobsahuje práva žáků. Rodiče podpisem stvrzují převzetí a seznámení s řádem školy. Průběžné informace o chování a prospěchu žáka jsou rodičům poskytovány prostřednictvím tří třídních schůzek ročně. Při aktuální potřebě škola i rodiče využívají telefonický kontakt. Rozvrh vyučovacích hodin zohledňuje dělení ročníků na skupiny a respektuje psychohygienické zásady (např. písemně vypracovaný rozvrh přestávek na oběd). Pro případ náhlé nepřítomnosti učitele je předem určeno zastupování.

Škola vyvíjí rozsáhlou mimoškolní činnost a pestrou spolupráci v rámci komerčních aktivit s dalšími organizacemi (např. hudební a výtvarné kurzy, dvouleté jazykově-umělecké studium bez akreditace MŠMT ČR).

Vnitřní organizační struktura školy má jasná a srozumitelná pravidla. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je na dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Systém vedení a monitorování je částečně vytvořen a je v převážné míře založen na osobním kontaktu a zainteresovanosti jednotlivých pracovníků školy při plnění úkolů stanovených plánem nebo aktuální potřebou. Zlepšení ve spolupráci mezi jednotlivými výtvarnými komisemi by následně zkvalitnilo práci v rámci odbornosti. Dalším problémem, který inspekce doporučuje k řešení, je soustavná metodická pomoc začínajícím učitelům a vytvoření kvalitního

archivu výtvarných prací žáků, který by sloužil nejenom k prezentaci školy, ale i k možnému soustavnému sledování vývoje žáků.

Systém vedení a monitorování pracovníků školy je na průměrné úrovni, vychází z plánování i z kontrolních mechanismů, není však ještě zcela propracován.

Kontrolní mechanismy

V plánu vedení školy je zpracován vlastní kontrolní systém školy. Kontrolní činnost je rozdělena na jednotlivé úseky mezi ředitele školy a jeho zástupce. Zástupce ředitele nemá stanovenou přímou pedagogickou povinnost. Jeho pracovní náplní je kontrola výchovně-vzdělávacího procesu všeobecně vzdělávacích předmětů včetně kontroly vedení povinné třídní dokumentace (třídní knihy a třídní výkazy jsou pravidelně kontrolovány). Kontrola plnění tematických plánů výuky, dodržování osnov, klasifikačního řádu apod. se uskutečňuje při hospitacích. Hospitační činnost je průběžná. Výsledky konkrétní výtvarné práce žáků jsou analyzovány na jednáních odborných komisí.

Výsledky výuky všeobecně vzdělávacích předmětů jsou rovněž vyhodnocovány (např. v průběhu inspekční činnosti v předmětu český jazyk byl zadáván test Kalibro).

Škola má vytvořen dobrý systém kontrolních mechanismů pedagogického procesu.

Hodnocení kvality řízení

Vedení školy má dostačující zkušenosti s řízením střední odborné školy. Ze zjištěných skutečností vyplývá, že kvalita tohoto řízení je na dobré úrovni a v plánování, organizování i v průběhu kontrolní činnosti jsou uplatňovány zásady školního managementu.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Vzdělávání na Střední umělecké škole v Liberci je poskytováno v rozsahu i obsahu na základě MŠMT ČR schválených učebních plánů (JKOV 82-32-6). Škola neakceptovala možné využití inovovaných učebních plánů (82-41-M/006), které byly MŠMT ČR nabídnuty soukromým školám a jsou platné pro všechny příslušné školy zřizované státem od 1. září 1998.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR k zavedení klasifikace kmenových oborů vzdělání o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (čj. 33 414/98-21 ze dne 3. prosince 1998).
- Průvodní dopis k inovovaným učebním plánům a učebním osnovám Mgr. Petra Laciny, ředitele odboru středního a vyššího vzdělávání MŠMT ČR (čj. 21 480/98-23 ze dne 23. června 1998).
- Učební plány studijního oboru 82-32-6 Propagační výtvarnictví se studijním zaměřením 01 Propagační grafika (schváleno MŠMT ČR pod čj. 26772/97-71 s platností od 1. září 1997).
- Výroční zpráva SUŠ v Liberci s. r. o.
- Podkladová inspekční dokumentace střední odborné školy.
- Výtvarné práce žáků.

ZÁVĚR

Vedení Střední umělecké školy v Liberci projevuje velkou snahu o zajištění bezproblémového chodu školy. Od předchozí inspekční návštěvy došlo ke zlepšení personálního obsazení, ve vedení dokumentace i podmínek výuky. Ve zvýšené míře je však třeba používat interaktivních forem výuky, problémového vyučování, pravidelně využívat zpětnou vazbu, věnovat odpovídající pozornost didaktické přípravě vyučovacích hodin, nepreferovat výklad učiva před samostatnou tvůrčí prací žáků. Učit žáky vyjadřovat se souvisle, výstižně a jazykově správně v rovině sdělovací i odborné. Ve výuce cizích jazyků je nutné více využívat magnetofonové nahrávky rodilých mluvčích.

Škola má dosud nevyhovující prostorové podmínky pro výuku vyučovacího předmětu modelování a malou třídu určenou pro výuku předmětu základy fotografie. Také stav šaten je na nízké úrovni. Systém vedení a monitorování pracovníků školy rovněž není zcela ještě propracován a pro estetickou výzdobu i propagaci školy je nutné více využívat kvalitních výtvarných prací žáků a tyto zajímavé výtvarné práce vhodným způsobem archivovat.

Dále inspekce konstatuje, že finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou vynakládány účelně a umožňují realizaci vzdělávacího programu.

Vzhledem ke skutečnostem uvedeným v předchozím textu hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání i kvalitu řízení školy jako průměrnou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

ano

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Langerová	PaedDr. Jana Langerová v. r.
Členové týmu	Mgr. Jiří Vorlíček	Mgr. Jiří Vorlíček v. r.

V České Lípě dne 25. října 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. listopadu 1999

ano

Zdeněk Švácha v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad, 1. máje 108, Liberec	24. listopadu 1999	081 479/99-4034
Zřizovatel: Zdeněk Švácha, Barvířská 4/33, 460 11 Liberec 3	16. listopadu 1999	Zdeněk Švácha v. r.

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
24. listopadu 1999	081 478/99-4034	Připomínky doručeny